

Rapport

Datum: 28 december 2007
Rapportnummer: 2007/323

Klacht

Verzoekers klagen erover dat een met naam genoemde politieambtenaar van het regionale politiekorps Groningen, hun buurman, tot medio 2005 van zijn machtspositie misbruik heeft gemaakt door over verzoeker een dossier aan te leggen in de politiesystemen, zonder dat hiervoor voldoende reden was. Verzoekers zijn van mening dat de betrokken politieambtenaar met het aanleggen van een dossier de intentie heeft gehad verzoeker in een kwaad daglicht te stellen.

Verzoekers klagen er verder over dat de Commissie voor de Politieklachten van het regionale politiekorps Groningen in haar advies aan de beheerder van het regionale politiekorps Groningen van 30 januari 2006 onvoldoende is ingegaan op de hierboven vermelde klacht over de betrokken politieambtenaar van het regionale politiekorps.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekers hadden plannen om hun huis te verbouwen en op 5 mei 2005 heeft er een publicatie in de plaatselijke krant gestaan met betrekking tot hun aanvraag van een bouwvergunning. Direct hierna heeft verzoekster hun burens - te weten politieambtenaar X en zijn partner - in kennis gesteld van hun bouwplannen. Verzoekers' burens waren erg boos omdat zij niet van tevoren in kennis waren gesteld van de bouwplannen.

Volgens verzoekers zijn zij vanaf dat moment door hun burens getreiterd, beledigd en geïntimideerd.

2. Nadat verzoekers een afspraak hadden gemaakt met de leidinggevende van politieambtenaar X, heeft deze leidinggevende bemiddelingsgesprekken met de betrokkenen gevoerd. Dit zou volgens verzoekers hebben geresulteerd in de toezegging van de leidinggevende van politieambtenaar X dat er in de toekomst geen overlast meer bezorgd zou worden.

3. In augustus 2005 werden verzoekers geconfronteerd met het feit dat een sociaal rechercheur in opdracht van politieambtenaar X een onderzoek had verricht naar de persoon van de heer Z, een vriend van verzoekers. Z zou hier per toeval achter zijn gekomen. Dit voorval wekte bij verzoekers het vermoeden dat politieambtenaar X vrienden en kennissen natrok die bij verzoekers op bezoek kwamen.

4. Het voorval met betrekking tot Z was voor verzoekers mede aanleiding om op 25 augustus 2005 een klacht in te dienen tegen politieambtenaar X.

5. Op 12 november 2005 hebben verzoekers de politie schriftelijk verzocht om inzage te krijgen in de politieregisters.

Op 6 januari 2006 hebben verzoekers inzage gehad in het RBS-systeem (Recherche Basissysteem) waarbij hun vermoedens werden bevestigd. Hierin stond onder meer het volgende vermeld:

"1. K. geboren (...), wonende (...), heeft een (...) bedrijf (...), welk bedrijf niet meer zo denderend zou draaien.

2. Gaat 's morgens weg en is kort na de middag alweer thuis.

3. Heeft nu ineens contact met allerlei lieden die nooit eerder bij hem gesignaleerd zijn. De laatste maanden komt xxxxxx in de avonduren bij hem over de vloer, waarvan hij ook een garagebox huurt.

4. Op 20-07-2005 15.00 uur bezoekt K. de ING-bank (...). Verlaat na een uur met een blauw mapje de bank en gaat rechtstreeks naar het xxxxx. Is 2 minuten binnen en gaat weer naar buiten. Heeft blauw mapje niet meer in de hand.

5. Op 21-07-2005 18.30 uur komt xxxxxxx bij zijn woning met daarin 2 mannen, fors postuur, ongeveer 35 jaar, iets sjofel gekleed. K. stapt achter in deze auto, waarna ze wegrijden.

6. Komt nu regelmatig bij zijn woning xxxxxx samen met zijn partner waarvan de naam onbekend is. xxxxxxx"

Deze gegevens zouden voor 6 januari 2006 uit de registers zijn verwijderd in verband met het verstrijken van de termijn van vier maanden. De afdrucken van deze geregistreerde gegevens zijn door de politie ter inzage aan verzoekers voorgelegd.

6. Op 13 januari 2006 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden bij de klachtencommissie. Verzoekster heeft tijdens die zitting aangegeven dat er diverse onjuistheden vermeld staan in een bericht uit het RBS-systeem, welk bericht volgens verzoekster van politieambtenaar X afkomstig is. Volgens verzoekster was er geen enkele aanleiding om de betreffende gegevens vast te leggen. X maakt volgens haar misbruik van zijn bevoegdheden met de bedoeling verzoekers te beschadigen. Nadat X is verzocht te reageren op verzoeksters stellingen, heeft X laten weten niets over de kwestie te mogen zeggen, waarbij hij een beroep deed op zijn ambtsgeheim. Wel heeft X erkend onderzoek te hebben gedaan naar de heer K.

7. Bij brief van 30 januari 2007 heeft de klachtencommissie advies uitgebracht aan de korpsbeheerder. Hierin staat onder meer het volgende vermeld:

"Uit het ingestelde onderzoek is niet gebleken dat beklagde misbruik heeft gemaakt van zijn positie als politieambtenaar. De commissie is daar mede van overtuigd geraakt na een door de voorzitter, buiten de hoorzitting om, ingesteld onderzoek. Vast staat dat beklagde bij de sociaalrechercheur V. informatie heeft gevraagd over een met name genoemd persoon. Het onderzoek heeft niet uitgewezen dat de privé-problemen die beklagde heeft met klagers daaraan ten grondslag hebben gelegen. De commissie heeft kennisgenomen van de informatie over klagers in het Recherche Basissysteem (RBS) van regiopolitie Groningen. Ongeacht of deze informatie afkomstig is van beklagde is de commissie van oordeel dat vermelding van deze gegevens in RBS niet in strijd is met enig voorschrift. Het RBS is mede bedoeld om daarin zogenaamde "zachte informatie" vast te leggen. Indien daarvan in voorkomende gevallen gebruik dient te worden gemaakt voor een strafrechtelijk onderzoek, dient de informatie door nader onderzoek "hard" te worden gemaakt. Daarvan is kennelijk geen sprake geweest nu is gebleken dat de informatie, na verstrijking van de daarvoor geldende termijn, uit RBS is verwijderd. De commissie oordeelt dat van misbruik van zijn ambt door beklagde niet is gebleken. Zij adviseert dit deel van de klacht ongegrond te verklaren."

8. Bij brief van 27 februari 2007 heeft de korpsbeheerder verzoekers onder meer laten weten het advies van de klachtencommissie over te nemen en de klacht dat politieambtenaar X misbruik zou hebben gemaakt van zijn positie, ongegrond te verklaren.

Ten aanzien van het regionale politiekorps Groningen

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat hun buurman, politieambtenaar X, tot medio 2005 van zijn machtspositie misbruik heeft gemaakt door over verzoeker een dossier aan te leggen in de politiesystemen, zonder dat hiervoor voldoende reden was. Volgens verzoekers heeft X met het aanleggen van een dossier de intentie gehad om verzoeker in een kwaad daglicht te stellen.

2. De korpsbeheerder heeft in zijn brief van 20 december 2006 aan de Nationale ombudsman gesteld dat uit het destijds ingestelde klachtonderzoek inderdaad was gebleken dat politieambtenaar X informatie over verzoeker had verzameld. X had deze informatie vastgelegd in een "gewone mutatie" in het Recherche Basis Systeem van de regiopolitie Groningen. De korpsbeheerder heeft aangegeven dat van de vastgelegde informatie slechts een geanonimiseerde versie beschikbaar is, welke gelijkloidend is aan hetgeen verzoekers hebben vastgelegd.

Als mutatiedatum/tijd is vermeld: 01-08-2005, 00.51 uur, aldus de korpsbeheerder. De vastgelegde informatie is volgens de korpsbeheerder inmiddels vernietigd omdat de bewaartermijn van vier maanden was verstreken.

Voorts heeft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman laten weten dat het RBS tot doel heeft de werkprocessen bij de politie te ondersteunen. Het systeem ondersteunt algemene rechercheprocessen en in RBS kan ook zogenaamde "zachte informatie" worden vastgelegd. Volgens de korpsbeheerder heeft politieambtenaar X het vermoeden gehad dat door verzoeker activiteiten werden ontplooid die aanleiding zouden kunnen geven tot het instellen van een strafrechtelijk onderzoek. Om die reden heeft X de informatie in RBS geregistreerd.

Politieambtenaar X heeft verklaard dat de informatie die hij heeft vastgelegd niets te maken had met de privé-problemen die hij met verzoekers had. Hij heeft gesteld goed in staat te zijn onderscheid te maken tussen werk en privé. De korpsbeheerder heeft aangegeven geen redenen te hebben om te twifelen aan de integriteit van X. Het was de korpsbeheerder niet gebleken dat X misbruik had gemaakt van zijn positie als politieambtenaar. De korpsbeheerder heeft gesteld het alleszins te kunnen billijken dat X, zo lang er geen sprake is van actief onderzoek verrichten naar het handelen van verzoeker, informatie over verzoeker in RBS heeft vastgelegd.

3. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder hebben verzoekers in hun brief van 6 februari 2007 onder meer gesteld dat het standpunt van de korpsbeheerder enkel bestaat uit een beschrijving van het RBS. De korpsbeheerder heeft geen antwoord gegeven op de door de Nationale ombudsman gestelde vragen, waarbij hij een beroep heeft gedaan op het ambtsgeheim, aldus verzoekers.

Verzoekers hebben voorts verwezen naar een verklaring van politieambtenaar X aan rechercheur T. waarin hij zou hebben aangegeven dat hij nimmer gegevens over verzoekers heeft geregistreerd in het RBS en dat hij dit naar het land der fabelen had verwezen.

Verzoekers hebben voorts nog opgemerkt het opmerkelijk te vinden dat er ten tijde van de inzage in RBS geen digitale gegevens meer beschikbaar waren, maar dat de gegevens wel middels een schriftelijke versie werden vertoond.

4.1. De korpsbeheerder heeft bij brief van 19 juni 2007 in reactie op de brief van verzoekers van 6 februari 2007 onder meer gesteld dat politieambtenaar X op 28 oktober 2005 een brief heeft geschreven aan politieambtenaar T., waarin niet wordt gesproken over registratie van gegevens in RBS. Kennelijk doelen verzoekers op de volgende passage: "De door verzoekers gedane aantijging dat ik misbruik zou maken van politieregisters, verwijs ik naar het land der fabelen. Zoals reeds door mij is aangegeven houd ik, zoals het hoort, privé en werk volledig gescheiden.", aldus de korpsbeheerder. Volgens de korpsbeheerder heeft politieambtenaar X dus geen onwaarheden verteld, zoals verzoekers stellen.

Ten aanzien van de inzage in het RBS heeft de korpsbeheerder aangegeven dat er geen digitale gegevens meer beschikbaar waren. Om verzoekers tegemoet te komen was er een kopie van de registratie gemaakt, aldus de korpsbeheerder.

Ten aanzien van de overige door de korpsbeheerder verstrekte informatie werd een verzoek op vertrouwelijkheid gedaan, welk verzoek de Nationale ombudsman heeft gehonoreerd.

4.2. Desgevraagd heeft de contactpersoon van het regionale politiekorps Groningen op 15 oktober 2007 laten weten dat voor de verwijdering van de bewuste informatie in RBS

reeds een uitdraai uit RBS was gemaakt, omdat bekend was dat verzoekers een klacht hadden ingediend en een verzoek om inzage hadden gedaan.

5. Op 15 oktober 2007 heeft betrokken ambtenaar X een verklaring afgelegd tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman. Voorafgaand aan dit gesprek heeft de Nationale ombudsman vertrouwelijkheid van het gesprek toegezegd.

Wel kan hier worden vermeld dat X projectleider opsporing bij de basiseenheid Winschoten was in de periode waarover verzoekers klagen. X heeft onder meer verklaard dat hij regelmatig buiten diensttijd optrad als opsporingsambtenaar. Dit werd volgens X ook vanuit het korps aangemoedigd. Zo gaf hij verkeersovertredingen door via de horkenlijn en waarschuwde hij collega's als hij getuige was van criminele activiteiten. Voorts heeft X verklaard dat er zo'n vijf jaar geleden een afspraak is gemaakt tussen het MT van de basiseenheid Winschoten en de unitchef recherche om bepaalde informatie vast te leggen in RBS.

Beoordeling

6. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit betekent dat een politieambtenaar geen misbruik mag maken van zijn machtspositie.

7. De Nationale ombudsman overweegt dat er gelet op de vertrouwelijk aan hem verstrekte informatie voldoende aanleiding was om informatie over verzoeker in RBS te registreren. Hierbij speelt mee dat dit registratiesysteem zachte informatie bevat. Er hoefde dan ook geen sprake te zijn van een verdenking jegens verzoeker om informatie over hem in RBS vast te leggen.

De Nationale ombudsman acht het ongelukkig dat deze informatie juist door buurman X is geregistreerd, en wel in de periode nadat er problemen tussen beide bureaus waren ontstaan. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat X hiermee de schijn heeft

gewekt misbruik te maken van zijn machtspositie. Gelet op het feit dat X projectleider opsporing was; hij buiten diensttijd regelmatig optrad als opsporingsambtenaar; er een afspraak lag om informatie van een bepaalde aard in RBS vast te leggen én het feit dat de informatie van dien aard was dat er aanleiding was de informatie vast te leggen, oordeelt de Nationale ombudsman dat niet aannemelijk is geworden dat X misbruik heeft gemaakt van zijn machtspositie.

De klacht mist feitelijke grondslag.

Ten aanzien van de Commissie voor de Politieklachten van het regionale politiekorps Groningen

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat de klachtencommissie in haar advies aan de korps-beheerder van 30 januari 2006 onvoldoende is ingegaan op de klacht over betrokken politieambtenaar X.

Verzoekers hebben hierbij gesteld dat de klachtencommissie voorbij is gegaan aan het feit dat politieambtenaar X door middel van het aanleggen van een dossier in het RBS-systeem de intentie heeft gehad om verzoekers in een kwaad daglicht te stellen.

2. De voorzitter van de klachtencommissie heeft de Nationale ombudsman bij brief van 15 december 2006 onder meer laten weten dat politieambtenaar X tijdens de hoorzitting weigerde een reactie te geven, waarbij hij zich beriep op zijn ambtsgeheim. Verzoekers is toen uitgelegd dat de commissie de bevoegdheid heeft nader onderzoek te doen en op basis daarvan conclusies kan trekken, maar dat het ambtsgeheim kan meebrengen dat verzoekers niet volledig kunnen worden geïnformeerd over de reden van de registratie van gegevens in RBS, aldus de voorzitter. Na afloop van de hoorzitting heeft de voorzitter namens de commissie telefonisch contact gehad met politieambtenaar X, uit welk vertrouwelijk gesprek de voorzitter was gebleken dat politieambtenaar X terecht een beroep had gedaan op zijn ambtsgeheim.

Beoordeling

3. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit betekent dat een bestuursorgaan dient in te gaan op de klacht zoals die door verzoekers is geformuleerd en haar advies over de beoordeling van de klacht voldoende dient te motiveren.

4. Vast is komen te staan dat betrokken ambtenaar X tijdens de hoorzitting heeft geweigerd een reactie te geven op de klacht, waarbij hij een beroep heeft gedaan op zijn ambtsgeheim. De voorzitter van de klachtencommissie heeft nadien een vertrouwelijk

gesprek met X gevoerd, waarna hem was gebleken dat X terecht een beroep had gedaan op zijn ambtsgeheim. Een dergelijke werkwijze is niet ongebruikelijk wanneer het om vertrouwelijke informatie gaat. Op deze wijze wordt door een onafhankelijke instantie controle uitgevoerd zonder de betreffende informatie prijs te geven.

Nu de Nationale ombudsman deze vertrouwelijke informatie ook heeft ingewonnen en heeft geoordeeld dat de informatie voldoende aanleiding gaf om deze in RBS te registreren, is de Nationale ombudsman van oordeel dat achteraf niet is gebleken dat het beroep op vertrouwelijkheid ten onrechte is gehonoreerd.

In dit geval heeft de klachtencommissie haar advies dan ook voldoende gemotiveerd, zodat er geen sprake is van schending van het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Groningen, is niet gegrond.

De klacht over de onderzochte gedraging van de Commissie voor de Politieklachten van het regionale politiekorps Groningen, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 27 juni 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. en mevrouw V. te Winschoten, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Groningen en een klacht over een gedraging van de Commissie voor de Politieklachten van het regionale politiekorps Groningen. Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Groningen en een gedraging van de voorzitter van de Commissie voor de Politieklachten, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de voorzitter van de klachtencommissie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werden verzoekers in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. In een later stadium van het onderzoek is de betrokken ambtenaar door medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman gehoord en is de korpsbeheerder om nadere informatie gevraagd.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de korpsbeheerder en verzoekers gaven aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 23 juni 2006.

Standpunt van de voorzitter van de klachtencommissie van 15 december 2006.

Standpunt van de korpsbeheerder van 20 december 2006, met bijlagen.

Reactie van verzoekers van 6 februari 2007.

Gedeeltelijk vertrouwelijk verstrekte informatie van de korpsbeheerder van 19 juni 2007.

Vertrouwelijk afgelegde verklaring van politieambtenaar X van 15 oktober 2007.

Vertrouwelijk verstrekte informatie van de korpsbeheerder van 13 november 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond